

Dneska by to možná šlo

Na večerní obloze se na několik večerů potkají obě vnitřní planety

Venuše hledá Merkur

V několika nadcházejících večerech dostanou příležitost zájemci o sledování konjunkce planet Venuše a Merkur. Ty se právě nyní promítají na západní soumrakovou oblohu. Jedná se o jejich nejtěsnější vzájemné přiblížení v letošním roce.

Konec občanského soumraku, tedy Slunce 6° pod ideálním obzorem, nastává na přelomu první a druhé lednové dekády krátce po 17. hodině SEČ. S ohledem na jasnost zúčastněných objektů se tak o pozorování lze pokoušet již v tomto časně podvečerním období. V případě zcela bezoblačného jihozápadního obzoru existuje reálná možnost i na stále ještě světlé obloze zahlédnout jako první „večerní hvězdu“ planetu Venuši. Ta se totiž právě „vymaňuje“ z oslepující sluneční záře po průchodu horní konjunkcí (25. 10. 2014). Planeta má aktuální mimořádně vysokou jasnost -3,34 mag a lze ji proto i nízko nad obzorem a krátce po západu Slunce relativně snadno vyhledat.

O trochu obtížnější to bude s druhou planetou. Merkur se nakrátko také vymaňuje z paprsků zapadajícího Slunce a z noci na noc na obloze zdánlivě stoupá stále blíže k Venuši. Jeho jasnost je ovšem výrazně nižší (kolem -0,5 mag), což situaci výrazně komplikuje. K jeho vyhledání nám proto pomůže právě výše zmíněný jas Venuše.

Pozice obou planet, jejich jasnosti pro čtyři nejvýhodnější večery jsou uvedeny v připojené tabulce. Údaje jsou počítány prostřednictvím programu Stellarium pro Hvězdárnu v Rokycanech na 17. hod SEČ.

17 hod dd/mm/rr	Merkur		jasnost mag	Venuše		jasnost mag	vzdálenost
	RA.	Dec.		RA.	Dec.		
09/01/2015	6° 13'	228° 53'	-0,61	6° 42'	228° 20'	-3,34	45'
10/01/2015	6° 49'	228° 50'	-0,58	7° 07'	228° 15'	-3,34	40'
11/01/2015	7° 23'	228° 50'	-0,54	7° 32'	228° 11'	-3,34	40'
12/01/2015	7° 56'	228° 53'	-0,49	7° 57'	228° 07'	-3,34	45'

Vzájemné rozmístění planet vůči sobě se bude vyvíjet z pozice, kdy Merkur bude vůči Venuši 9. ledna večer jihozápadně (níže a napravo) až po situaci 12. 1., to už se obě planety ocitnou prakticky vedle sebe ve stejné výšce nad obzorem. Jak je zřejmé z tabulky nebude radno s hledáním dvojice a jejím pozorováním otálet. Planety totiž již o několik minut později budou rychle klesat k obzoru a přibližně po půlhodině už nám definitivně zmizí pod horizontem.

Z výše uvedeného je současně zřejmé, že pozorovací stanoviště je nutno vybírat s vědomím, že pokud nemáte zcela „čistý“ jihozápadní obzor, nemá ani smysl se o sledování seskupení planet snažit. Obtížná bude pravděpodobně snaha o fotografické zachycení obou objektů. Překážkou se stane především stále příliš jasná obloha krátce po západu Slunce. To však neznamená, že se o fotografování nemáte alespoň pokusit. Vše bude ve velké míře záviset na stavu atmosféry nad obzorem. Aby se vám do jednoho záběru vešlo celé seskupení, je nutno použít objektiv s ohniskovou vzdáleností maximálně 500 mm. O hodně zajímavější však asi bude použití kratšího objektivu v kombinaci s obzorem. Inspirací nám může být snímek, který 3. ledna večer pořídil z italských Dolomitů Giorgia Hober.

Přeji jasnou oblohu a zajímavý astronomický zážitek, případně doplněný zajímavým fotografickým úlovkem.